

KLAGANDE

Socialnämnden i Härnösands kommun
871 80 Härnösand

MOTPART

██████████ ██████████

Förvaltare: ██████████

██████████
██████████

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Härnösands dom den 7 april 2016 i mål nr 3145-15,
se bilaga A

SAKEN

Kontaktperson

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten ändrar förvaltningsrättens dom och fastställer
socialnämndens beslut.

YRKANDEN M.M.

Socialnämnden yrkar att nämndens beslut ska fastställas.

██████████ anser att överklagandet ska avslås.

Socialnämnden anför bl.a. följande som stöd för sin talan. ██████████ är genom insatsen bostad med särskild service för vuxna enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade tillförsäkrad goda levnadsvillkor och någon ytterligare insats i form av kontaktperson är därför inte nödvändig. Cykling, att vara ute i skog och mark samt att åka bil är ██████████ stora intressen. ██████████ har tillgång till egen personal två timmar per dag. Den tiden används till promenader, att åka bil eller annat som ██████████ tycker om att göra. ██████████ deltar alltid i gruppboendets gemensamma aktiviteter såsom länsdans, utflykter, bio m.m. ██████████ har valt bort daglig verksamhet för att i stället kunna cykla. Han har en bestämd tur varje dag med olika ”stationer”. Ofta ingår ett besök på ett café under cykelturen. ██████████ kan till ingen del anses isolerad i lagens mening. Han har ingen egen familj eller vänner utanför boendet men personalen är hans trygghet och stora stöd vid olika aktiviteter.

██████████ anför bl.a. följande som stöd för sin inställning. Han behöver en kontaktperson för att utöka sitt sociala nätverk. När hans mor dog för ett par år sedan förlorade han sin enda kontakt utanför boendet. Han trivs i sitt boende och med personalen och de övriga på boendet. De flesta i samhället har fler kontakter än den med familjen. Hans liv skulle berikas med en kontaktperson och aktiviteterna skulle kunna utökas.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Tillämpliga bestämmelser och framgår av förvaltningsrättens dom.

Fritidsaktiviteter och kulturella aktiviteter ingår i insatsen bostad med särskild service för vuxna. När det gäller insatsen kontaktperson är den främst avsedd för att bryta den enskildes isolering och vara ett komplement när anhörigkontakt saknas eller är bristfällig. I vissa fall kan det ändå finnas ett behov kompletterande insatser för att den enskilde ska få sitt samlade behov av stöd tillgodosett (se rättafallet RÅ 1995 ref. 47).

I målet framgår att [REDACTED] stora intresse är att cykla och att han cyklar en bestämd tur varje dag. Personalen utövar viss tillsyn under dessa cykelturer och därutöver har han tillgång till egen personal under två timmar varje dag. [REDACTED] äter de flesta måltider tillsammans med de andra på boendet och han deltar i de gemensamma aktiviteter som boendet anordnar.

Kammarrätten kan inte finna att [REDACTED] behöver insatsen kontaktperson för att bryta en social isolering eller som ett komplement för avsaknad av anhörigkontakter. [REDACTED] är med sitt gruppboende och de aktiviteter som gruppboendet erbjuder – gemensamma och individuella – tillförsäkrad goda levnadsvillkor. Socialnämndens överklagande ska därför bifallas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 1).

Mats Törnered
kammarrättslagman
ordförande

Carina Ferm Brodén
kammarrättsråd
referent

Eric Lowén
f.d. kammarrättsråd

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I HÄRNÖSAND****DOM**
2016-04-07
Meddelad i
HärnösandMål nr
3145-15**KLAGANDE**

[REDACTED]

Förvaltare: [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

MOTPARTSocialnämnden i Härnösands kommun
871 80 Härnösand**ÖVERKLAGAT BESLUT**

Socialnämnden i Härnösands kommuns beslut den 3 september 2015

SAKEN

Kontaktperson enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten bifaller överklagandet och förklarar [REDACTED] berättigad till insatsen kontaktperson enligt 9 § 4 LSS. Det ankommer på socialnämnden att besluta om insatsens utformning och omfattning.

Dok.Id 105569

Postadress
Box 314
871 27 Härnösand**Besöksadress**
Backgränd 9**Telefon**
0611-46 06 00**E-post:**
forvaltningsratteniharnosand@dom.se
www.forvaltningsratteniharnosand.domstol.se**Telefax**
0611-51 18 20**Expeditionstid**
måndag – fredag
08:00-16:00

BAKGRUND OCH YRKANDEN M.M.

Socialnämnden avslog [REDACTED] ansökan om insatsen kontaktperson enligt LSS med motiveringen att behovet tillgodoses genom redan beviljade insatser och att insatsen således inte behövs för att tillförsäkra [REDACTED] [REDACTED] goda levnadsvillkor.

[REDACTED] överklagar beslutet, yrkar att han ska beviljas sökt insats och anför att hans liv skulle berikas av en kompiss utanför boendet som kan finnas där enbart för honom och ta med honom på olika aktiviteter.

Socialnämnden har inte ändrat sitt beslut.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Bestämmelser m.m.

Personer som omfattas av personkretsen i 1 § LSS har rätt till insatser i form av särskilt stöd och särskild service enligt 9 § 1-9, om de behöver sådan hjälp i sin livsföring och om deras behov inte tillgodoses på annat sätt. Den enskilde ska genom insatserna tillförsäkras goda levnadsvillkor. Insatserna ska vara varaktiga och samordnade. De ska anpassas till mottagarens individuella behov samt utformas så att de är lätt tillgängliga för de personer som behöver dem och stärker deras förmåga att leva ett självständigt liv (7 § LSS).

Insatserna för stöd och service är bl.a. biträde av kontaktperson (9 § 4 LSS) och bostad med särskild service för vuxna (9 § 9 LSS). I insatsen bostad med särskild service för vuxna ingår också fritidsverksamhet och kulturella aktiviteter (9 e § LSS). Att vara beviljad insatsen bostad med särskild service utesluter dock inte att man även har rätt till ytterligare insatser enligt LSS (se rättsfallet RÅ 1995 ref. 47).

Av förarbetena till bestämmelserna framgår bl.a. följande beträffande insatsen kontaktperson. Avsikten är främst att tillgodose behovet av en medmänniska när anhörigkontakt saknas eller behöver kompletteras. Många personer med funktionshinder har få kontakter vid sidan av sina anhöriga. Stöd i form av en kontaktperson ska kunna underlätta ett självständigt liv i samhället. Kontaktpersonen bör vara en person som ställer sig till förfogande

som medmänniska för en person med funktionshinder som behöver hjälp för att komma i kontakt med andra människor och för att komma ut i samhället. Insatsen bör ses som ett icke-professionellt stöd som ges av en medmänniska med stort engagemang och intresse för andra människor. En viktig uppgift för kontaktpersonen ska vara att bryta den funktionshindrades isolering genom samvaro och genom hjälp till fritidsverksamhet (prop. 1992/93:159 s. 75 och 178).

Utredningen i målet

Av socialnämndens utredning framgår att [REDACTED] är beviljad bostad med särskild service och har egen lägenhet i en gruppboestad med gemensamhetsutrymmen. Han har inga vänner utanför boendet och ingen kontakt med anhöriga sedan hans mamma dog för ett år sedan. [REDACTED] nätverk består av personer i gruppboendet, dess personal och förvaltaren. [REDACTED] har tidigare varit beviljad insatsen daglig verksamhet men han tröttnade på den sysselsättning som där erbjöds. Han tillbringar nu dagarna med att cykla runt till olika kojor han har. [REDACTED] aktiveras av personalen med en timmes bilfärd och en timmes promenad dagligen. Han deltar också i aktiviteter som boendet anordnar på helgerna.

Förvaltningsrättens bedömning

Det är i målet ostridigt att [REDACTED] tillhör personkretsen i 1 § LSS. Han är därmed berättigad till insatser, såsom kontaktperson, om insatsen behövs för att han ska tillförsäkras goda levnadsvillkor och behovet inte tillgodoses på annat sätt.

Enligt praxis kan det föreligga ett behov av att kombinera insatsen bostad med särskild service med ledsagarservice för att den enskilde ska kunna erbjudas goda levnadsvillkor. Enligt förvaltningsrättens mening kan liknande resonemang föras även när det gäller insatsen kontaktperson.

Av utredningen framgår att [REDACTED] dagligen aktiveras genom bilturer och promenader samt deltar i boendets gemensamma aktiviteter på helgerna.

Vidare framgår att [REDACTED] tidigare varit beviljad daglig verksamhet enligt LSS men inte kunnat tillgodogöra sig denna insats. Den insats [REDACTED] i nuläget är beviljad är av sådant slag att den kan tillgodose en persons behov av sociala kontakter. Förvaltningsrätten gör dock bedömningen att de aktiviteter som där erbjuds och som [REDACTED] tillgodogör sig inte är av sådan omfattning att hans behov av sociala kontakter kan anses fullt ut tillgodosett.

Förvaltningsrätten finner vidare, särskilt med beaktande av att den enda anhöriga som [REDACTED] haft kontakt med avled för ett år sedan och att han inte har några vänner utanför sitt boende, att behovet inte kan tillgodoses på annat sätt. Förvaltningsrätten bifaller därför överklagandet och förklarar [REDACTED] berättigad till kontaktperson enligt LSS. Det får ankomma på socialnämnden att besluta om insatsens utformning och omfattning.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1C).

Olof Edling
förvaltningsrättsfiskal

I avgörandet har även deltagit nämndemännen Fredrik Bernblom, Kerstin Byberg och Maria Antonic. Målet har föredragits av Josefine Alvarsson.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Sundsvall.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

För att kammarrätten ska kunna ta upp Ert överklagande måste Er skrivelse ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då Ni fick del av domen/beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Om sista dagen för överklagande infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att besvärshandlingen kommer in nästa vardag.

Om klaganden är en part som företräder det allmänna, ska överklagandet alltid ha kommit in inom tre veckor från den dag beslut meddelades.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nå för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.
2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga kammarrättens avgörande ska skriva till Högsta förvaltningsdomstolen. Skrivelsen ställs alltså till Högsta förvaltningsdomstolen *men ska skickas eller lämnas till kammarrätten*.

Överklagandet ska ha kommit in till kammarrätten *inom tre veckor* från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagande för det allmänna räknas dock från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagande infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar-, jul- eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i Högsta förvaltningsdomstolen krävs att *prövningstillstånd* meddelas. Högsta förvaltningsdomstolen lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas eller om det finns synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att det finns grund för resning eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står kammarrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Högsta förvaltningsdomstolen varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla följande uppgifter;

1. den klagandes namn, person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till Högsta förvaltningsdomstolen
2. det beslut som överklagas med uppgift om kammarrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet
3. de skäl som klaganden vill åberopa för sin begäran om att få prövningstillstånd
4. den ändring av kammarrättens beslut som klaganden vill få till stånd och skälen för detta
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.